

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W GDAŃSKU

WK/6130/119/12/4/2023

Gdańsk, dnia 1 września 2023 r.

Pani
Ewa Dąbska
Wójt Gminy Stegna

sprawa: Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. *w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania* (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) w okresie od dnia 22 lutego 2023 r. do dnia 18 lipca 2023 r. kontrolę kompleksową gminy Stegna.

Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 18 lipca 2023 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Pani Wójt.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2019 - 2022 oraz inne okresy w razie potrzeby – zgodnie z postanowieniami art. 5 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Gminy i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Panią jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. obowiązywanie w gminie pełnomocnictwa do działań przewidzianych w art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) udzielonego Dyrektorowi Gminnego Ośrodka Kultury w Stegnie, tj. kierownikowi jednostki posiadającej osobowość prawną – str. 13 protokołu.

Zgodnie z treścią przywołanego przepisu wójt (burmistrz, prezydenta miasta) może udzielić tego rodzaju pełnomocnictw wyłącznie kierownikom jednostek organizacyjnych gminy nieposiadających osobowości prawnej.

Instytucje kultury na mocy art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* (tekst jednolity: Dz. U.

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

tel.: 58 301-86-45, fax: 58 346-25-15

NIP 583-21-22-408 REGON 190134954

✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

z 2020 r. poz. 194 z późn. zm.) posiadają osobowość prawną, czego konsekwencją jest samodzielność zarządzania taką placówką, przez co należy rozumieć samodzielność działania (podejmowania czynności prawnych) w rozumieniu art. 47 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zatem udzielanie pełnomocnictwa do działania kierownikowi instytucji kultury przez wójta jest bezzasadne.

2. Ewidencjonowanie w 2022 r. niektórych zdarzeń gospodarczych niezgodnie z postanowieniami ustawy o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), a mianowicie: ujmowanie środków trwałych (nabytych w 2022 roku gruntów przejętych z mocy prawa) w księgach rachunkowych na koncie 011 – Środki trwałe później niż w miesiącu otrzymania zawiadomienia o zmianach w ewidencji gruntów (w 5 przypadkach opóźnienia wyniosły od 105 do 366 dni po otrzymaniu zawiadomienia o zmianach w ewidencji gruntów), czym naruszono art. 20 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 2 oraz art. 24 ustawy o rachunkowości – str. 226-227 i 229 protokołu.

W myśl powyższych przepisów do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym zgodnie z jego treścią ekonomiczną, a księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

Nieterminowe ujmowanie w urzędzeniach księgowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych spowodowało opóźnienia w naliczaniu ich umorzenia.

3. Przypadki (3 na 51 sprawdzone) dokonywania przypisów zobowiązań podatkowych przed datą doręczenia decyzji podatnikowi, tj. przed terminem powstania zobowiązania podatkowego, czym naruszono art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacji podatkowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.) – str. 60-61 protokołu.

W myśl przywołanego przepisu zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania.

4. Wszczęcie procedury mającej na celu ustalenie jednorazowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w związku z uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego po upływie 104 dni od daty wpływu do Urzędu Gminy wypisu aktu notarialnego, czym naruszono art. 37 ust. 6 w zw. z art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 977) – str. 87 i 89 protokołu.

Stosownie do treści art. 36 ust. 4 ww. ustawy jeżeli w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą wartość nieruchomości wzrosła, a właściciel lub użytkownik wieczysty zbywa tę nieruchomość, wójt, burmistrz albo prezydent miasta pobiera jednorazową opłatę ustaloną w tym planie, określoną w stosunku procentowym do wzrostu wartości nieruchomości. Opłata ta jest dochodem własnym gminy. Wysokość opłaty nie może być wyższa niż 30% wzrostu wartości nieruchomości.

Zgodnie natomiast z art. 37 ust. 6 tej ustawy wójt, burmistrz albo prezydent miasta ustala ww. opłatę w drodze decyzji, bezzwłocznie po otrzymaniu wypisu z aktu notarialnego.

5. Nieterminowe zamieszczenie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o wykonaniu umów dotyczących zamówień publicznych na:
- a) „*Utrzymanie czystości i porządku na terenie plaż Gminy Stegna 2022*” – Zadanie nr 3, o wartości 38.850,00 zł brutto (protokół odbioru końcowego robót podpisano w dniu 4 sierpnia 2022 r., natomiast ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczono w dniu 1 marca 2023 r. – opóźnienie wyniosło 178 dni) – str. 135 protokołu,
 - b) „*Przebudowę drogi gminnej ul. Okólnej i Sportowej w miejscowości Stegna*” o wartości 1.584.290,46 zł brutto (protokół odbioru końcowego robót podpisano w dniu 20 stycznia 2023 r., natomiast ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczono w dniu 1 marca 2023 r. – opóźnienie wyniosło 9 dni) – str. 170 protokołu,
 - c) „*Adaptację i przystosowanie budynku nr 34 w Tujsku*” o wartości 128.974,18 zł brutto (protokół odbioru końcowego robót podpisano w dniu 14 września 2021 r., natomiast ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczono w dniu 18 listopada 2021 r. – opóźnienie wyniosło 35 dni) – str. 182 protokołu,
- czym naruszono art. 448 ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1605).

Stosownie do treści wskazanego przepisu zamawiający, w terminie 30 dni od wykonania umowy, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy.

6. Nieterminowe przekazanie Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu pn. „*Utrzymanie czystości i porządku na terenie plaż Gminy Stegna 2022*” (informację przekazano w dniu 7 marca 2022 r., tj. 24 dni po terminie), czym naruszono zapisy art. 81 ust. 1 *Prawa zamówień publicznych* – str. 131 protokołu.

Stosownie do treści wskazanego przepisu Zamawiający przekazuje Prezesowi Urzędu informację o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia odpowiednio ofert lub ofert dodatkowych albo ofert wstępnych lub ofert ostatecznych albo unieważnienia postępowania.

7. Przypadki nieprawidłowego naliczenia i wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych członków ochotniczych straży pożarnych (kontrolą objęto wypłatę ekwiwalentu w I kwartale 2022 r.), a mianowicie:

- a) przyjmowanie do wyliczenia ekwiwalentu pieniężnego nieprawidłowego czasu trwania akcji, czym naruszono postanowienia Uchwały nr XXXV/321/2022 Rady Gminy Stegna z dnia 2 marca 2022 roku w *sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych* ze zm. – str. 150-152 protokołu.

Powyższe naruszyło zasady naliczania wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych określone w ww. uchwale;

- b) wypłacanie ekwiwalentu z opóźnieniem wynoszącym od 53 do 61 dni, czym naruszono postanowienia Zarządzenia Nr 24/2012 Wójt Gminy Stegna z dnia 5 marca 2012 r. w *sprawie ustalenia zasad wypłacania ekwiwalentu pieniężnego przysługującego członkom ochotniczej straży pożarnej za udział w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych*. Zgodnie w/w Zarządzeniem ekwiwalent za udział w działaniach ratowniczych lub udział w szkoleniach pożarniczych wypłacany będzie członkom OSP Gminy Stegna kwartalnie, do 30. dnia po zakończeniu danego kwartału – str. 152-153 protokołu.

8. Nieprawidłowości z zakresu inwentaryzacji:

- spisem z natury na dzień 31 grudnia 2022 r. nie objęto wszystkich druków ścisłego zarachowania (12 szt. *książek kontroli pracy sprzętu transportowego*), dla których prowadzono ewidencję w księdze druków ścisłego zarachowania, co było niezgodne z § 10 Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania stanowiącej Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 27/2019 Wójta Gminy Stegna z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy w Stegnie – str. 27 protokołu.

Zgodnie z przywołanym przepisem druki ścisłego zarachowania powinny być inwentaryzowane nie rzadziej niż raz w roku. Komisja inwentaryzacyjna jest obowiązana ustalić stan faktyczny druków ścisłego zarachowania. W arkuszach spisu z natury należy podać rodzaje, serie i numery druków oraz wymienić ich liczbę;

- nieustalenie przez komisję inwentaryzacyjną różnic inwentaryzacyjnych i przedstawienia propozycji sposobu ich rozliczenia wynikających z przeprowadzenia inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania, a mianowicie stan druków ścisłego zarachowania pn. *Zawiadomienia o nalożeniu opłaty dodatkowej za brak uiszczenia opłaty za parkowanie w Strefie Płatnego Parkowania*, wykazany na arkuszu spisu z natury był niezgodny ze stanem księgi druków ścisłego zarachowania na dzień 31 grudnia 2022 r. Liczba „*Zawiadomień o nalożeniu opłaty dodatkowej za brak uiszczenia opłaty za parkowanie w Strefie Płatnego Parkowania*”, wykazana na arkuszu spisu z natury nr 13/2022 z dnia 31 grudnia 2022 r. wynosiła 115 szt., natomiast stan druków ścisłego zarachowania wykazany w księdze (wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.) wynosił 452 szt., różnica inwentaryzacyjna (niedobór) wynosiła - 337 szt., co narusza § 8 pkt 4 Zarządzenia Nr 233/2022 Wójta Gminy Stegna z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w 2022 r. – str. 27 protokołu.

Zgodnie z powyższym przepisem komisja inwentaryzacyjna zobowiązana była do ustalenia różnic inwentaryzacyjnych i przedstawienia propozycji sposobu ich rozliczenia;

- niesporządzenie przez zespoły spisowe sprawozdania z przebiegu spisu z natury, do czego obliguje zapis § 12 Instrukcji Inwentaryzacyjnej wprowadzonej Zarządzeniem nr 69/2013 r. Wójta Gminy Stegna z dnia 22.07.2013 r. w sprawie wprowadzenia *Instrukcji inwentaryzacyjnej*, z przeprowadzonego w dniu:
 - 26 października 2021 r. spisu z natury środków trwałych własnych i obcych (wyposażenia) znajdującego się w magazynie obrony cywilnej i magazynie gospodarczym,
 - 31 grudnia 2021 r. spisu z natury druków ścisłego zarachowania, zapasów materiałów (węgla, niezużytych materiałów zakupionych do realizacji inwestycji oraz paliwa w samochodach i urządzeniach),
 - 20 października 2021 r., 1, 22 i 27 grudnia 2021 r. spisu z natury budynków, wiat autobusowych oraz pozostałych środków trwałych (kosze, ławki, tablice informacyjne, siłownie napowietrzne, gabloty, przepompownie, infomaty, przystanie kajakowe i inne) - str. 240-241 protokołu.

Zgodnie z w/w § 12 Instrukcji Inwentaryzacyjnej po zakończeniu spisu zespół spisowy składa przewodniczącemu komisji inwentaryzacyjnej sprawozdanie według wzoru stanowiącego Załącznik nr 6 do Instrukcji inwentaryzacyjnej.

9. Nieegzekwowanie od inkasentów przekazywania zainkasowanych kwot opłaty miejscowej na konto budżetu Gminy Stegna w terminie określonym w § 5 uchwały Rady Gminy Stegna Nr XXXI/245/2017 z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie określenia

dziennych stawek opłaty miejscowej, terminów płatności, sposobu jej poboru, określenia inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso (opóźnienia wyniosły od 14 do 53 dni) – str. 71-72 protokołu.

Zgodnie z w/w uchwałą pobrane kwoty opłaty miejscowej inkasenci przekazują na rachunek bankowy Gminy Stegna do 10-tego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrana została opłata miejscową.

Podając powyższe do wiadomości Pani Wójt, działając na podstawie art. 9 ust. 2 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

1. udzielanie pełnomocnictw na podstawie art. 47 ust. 1 *ustawy o samorządzie gminnym* wyłącznie kierownikom jednostek organizacyjnych gminy nieposiadających osobowości prawnej
2. ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych zgodnie z *ustawą o rachunkowości* oraz *rozporządzeniem w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej*,
3. dokonywanie przypisu zobowiązań podatkowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
4. niezwłoczne wszczynanie procedury mającej na celu ustalenie jednorazowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości,
5. zamieszczanie ogłoszeń o wykonaniu umowy w terminie określonym *ustawą Prawo zamówień publicznych*,
6. przekazywanie Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu w terminie określonym *ustawą Prawo zamówień publicznych*,
7. naliczanie i wypłacanie ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych członków ochotniczych straży pożarnych zgodnie z postanowieniami regulującej to zagadnienie uchwały Rady Gminy Stegna oraz postanowieniami ujętymi w Zarządzeniu Wójta Gminy Stegna,
8. obejmowanie spisem z natury oraz rozliczanie wyników inwentaryzacji wszystkich druków ścisłego zarachowania oraz sporządzanie przez zespoły spisowe sprawozdań z przebiegu spisu z natury,
9. egzekwowanie od inkasentów opłaty miejscowej terminowego rozliczania się z zainkasowanych opłat.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Luiza Budner – Iwanicka
Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:

Pan Mariusz Ogrodowski – Przewodniczący Rady Gminy Stegna.